

Møguleikar fyri at lækka elprísinn

Rakstrarárið 97 hildnaðist væl, verður m.a. sagt í ársfrágreiðingini hjá SEV. Hóast elprísurin aftur varð lækkaður við ársbyrjan, so er rakstrarúrslitið 5,2 mió. krónur betri enn tillagaða rakstrarætlanin legði upp til

ÓLAVUR Í BEITI

Mikudagin tann 20. mai varð eykaumboðsnevndarfundur í SEV og var eisini ársfrágreiðingin fyri 97, ársfrágreiðingin fyri 44. rakstrarárið hjá SEV, framleidd.

Í frágreiðingini stendur m.a., at eftir fleiri ár við afturgongd, er lýggjari rák at merkja í búskapargongdini og samfelagnum annars. Og rakstrarárið hjá SEV hildnaðist væl, verður sagt, og framleiðsluvøksturinn varð bert 0,5%.

Hóast elprísurin aftur varð lækkaður við ársbyrjan, hesaferð við 6 oyrum/kWh, so er rakstrarúrslitið 5,2 mió. kr. betri enn tillagaða rakstrarætlanin legði upp til.

Samstundis, sum elnýtslan er økt nakað,

minkaði rentuútreiðslurnar og avskrivningarnar. Felagið er nú fært fyri at fígga stóran part av fløguvirkseminum sjálvt, men er eisini fært fyri at klára teg stóru óhappini á rakstragóðnini eins og neyðugar endurnýggingar, stendur í ársfrágreiðingini.

Og óhapp hava eisini verið í 97. Norðuri á Strond eru nýtt turbinuaggregat og nýggj rørlleiðing tikin í nýtslu, ein kostnaður uppá 12,5 mió. kr., og minni generatorurin á Fossávekinum er eisini sendur til umvælingar í Vesturtýsklandi og henda umvæling er mett at kosta 0,5 mió. kr.

Við meta annars búskaparlígu gongdina í felagnum soleiðis, at rentuútreiðslur, avskrivningar og rakstrarútreiðslur annars ikki fara at

vaksa munandi, men heldur falla. Hetta gevur møguleika fyri at lækka elprísinn, verður sagt.

Liberalisering

Og víðari stendur í ársfrágreiðingini, at tað sum sermerkir kjakið á orkuøkinum, er fyri tað mesta tann globala umhvørvisávirkan av orkuframleiðslu og hvussu hon kann minkast. Semjan frá umhvørvisfundinum í Kyoto er, at ídnaðarlondini skulu minka um vakstrarhúsgassemissiónir við í minsta lagi 5% í tíðarskeiðnum 2008-2012. ES hevur sett sær fyri at minka um vakstrarhúsgassemissiónir við 25% í sama tíðarskeiði.

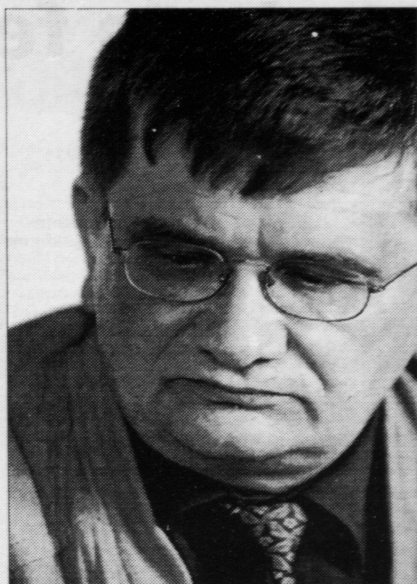
Eitt annað nógv umrøtt mál er liberalisering av elorkumarknaðinum. Tað er helst trupult at fmynda sær,

hvussu hetta kann gerast her hjá okkum, men eingin ivi er um, at krøvini frá kundunum gerast størri og hesi krøv skulu vit ganga á móti.

Felagið mennast

– Í praksis merkir hetta, at vit skulu menna felagið til betri kundatænastu gjøgnum orkuráðgeving til virkir og vanliga húsarhaldið og ráðgeving innan nýtslu av orkusparandi tólum.

Og at enda verður sagt í ársfrágreiðingini, at miðskeiðis í 80-unum varð SEV gjørt til eitt orkufelag. Endamálið var at geva rúmd fyri øðrum enn elorkuframleiðslu og sølu. Tíðin er helst komin at taka støðu til, hvønn leiklut SEV skal hava í framtíðar oljuvinnu í Føroyum, og um aðrir møguleikar eisini skulu troystast.

Klæmint Weihe, stjóri í SEV

Mynd: Jens K. Yang

Viðtøkurnar fyri SEV broyttar

Stýrið í SEV hevur roynt at broyta viðtøkur í felagnum síðan 1994, og á eykaumboðsnevndarfundinum nú vórðu broytingar so samtyktar

ÓLAVUR Í BEITI

Tá SEV-stýrið í 94 fór undir at arbeiða við broytingunum í viðtøkunum og legði tær fyri umboðsnevndarfundin á vári 96 var undirtøka ikki fyri at samtykkja tær, men nú hevur umboðsnevndin so samtykt broytingar í viðtøkunum.

Broytingarnar í viðtøkunum eru ætlaðar soleiðis, at viðtøkurnar komu at minna meiri um partafelagsviðtøkur, m.a. at rakstrar- og fíggarætlan skulu víðgerast av stýrinum í SEV istaðin fyri umboðsnevndini. Nú eru so broytingar gjørdar, men tó ikki so víttfevandi sum upprunaliga ætlað, vísir stýrið í SEV, Klæmint Weihe, á.

Ikki so víttfevndar

Broytingarnar eru m.a. at víðgerðin av roknskapi og fíggarætlan er flutt til at vera um várið, áðrenn 1. juni, at Stýrið fær heimild sambært viðtøkunum at umleggja verandi lán til betri lánstreytir, at Stýrið fær heimild at veita prokura (fulltrú) soleiðis, at verandi praksis fær heimild í viðtøkunum, og at stýrin fær núverandi heimild Stýrisins at seta og loysa úr starvi onnur starvsfólk enn deildarleiðararnar og skrivstovustjóra.

A eykaumboðsnevndarfundinum var eisini upplýst at restin av broytingunum í viðtøkunum vóru bert smærri broytingar og betraðar ella meiri greiðar ordingar.

Elframleiðslan øktist 0,5%

Vatnframleidda orkan hjá SEV er nú 41,5 prosent av samlaðu ársframleiðsluni

ÓLAVUR Í BEITI

Í ársfrágreiðingini hjá SEV verður eisini greitt frá elframleiðsluni, og henda framleiðsla var fyri alt landið í 1997 182,8 mió. kWh. Hetta er 0,8 mió. kWh meiri enn framleiðslan í 1996, ella ein vøkstur uppá 0,5 prosent.

Í meginøkinum vórðu framleiddir 163,1 mió. kWh ímóti 162,3 mió. kWh í 1996, og er hetta ein vøkstur uppá 0,5%. Mesta lastin á elkeravið í meginøkinum í hesum árinum varð 31,6 MW, og kom hon fyri í desember mánað. Mesta lastin er sostatt økt 0,6% síðan 1996, verður sagt.

– Í Suðuroy var framleiðslan 19,1 mió. kWh.

Sammett við 1996 er hetta ein vøkstur uppá 0,4%. Í Suðuroy var mesta lastin 4,8 MW (januar). Lastin øktist sostatt 4,3%. Smáverkini framleiddu 0,6 mió. kWh, og vindmyllan í Nes-haga framleiddi 0,6 mió. kWh.

Vatnorkuverkin

– Í 1997 var vatnframleidda orkan 75,8 mió. kWh, ella ein vøkstur uppá 7,9% í mun til árið fyri. Henda framleiðslan svarar til 41,5% av samlaðu ársframleiðsluni.

– Av hesum vórðu 71 mió. kWh framleiddir í meginøkinum, og er hetta ein vøkstur uppá 8,5%. Í Suðuroy vórðu framleiddir 4,8 mió. kWh, sum er ein

Jens Kristian Yang

Frá eykaumboðsnevndarfundinum hjá SEV

vøkstur uppá 0,1%, verður sagt í ársfrágreiðingini.

Termisku verkin

– Termiskt framleidda orkan í 1997 var 106,4 mió. kWh, sum er ein minking uppá 4,2%. Av hesum vórðu 91,6 mió. kWh framleiddir í meginøkinum, ein mink-

ing uppá 0,5%, og av teimum framleiddi Sundsverkið 89,9 mió. kWh, ein minking uppá 6,5%. Restin varð framleidd á Strond.

– Termiska framleiðslan í Suðuroy var 14,3 mió. kWh, ein vøkstur uppá 0,5%, verður sagt í ársfrágreiðingini hjá SEV.

Elnýtslan lítið ávirkað av búskaparvækstrinum

Frá 1994 til 1997 vaks elnýtslan bert 4 prosent, meðan privatu sum almennu lønútgjaldingarnar vuku sama tíðarskeið heili 20 prosent

ÓLAVUR Í BEITI

– Hetta bendir á, at tað er ikki tann orkucrevandi parturin av vinnulívinum á landi, m.a. fiskavirkini, sum hevur borið búskapargongdina.

– Heldur hevur vøksturinn verið borin upp av øktum virksemin innan bygging, privatum og almennum tænastuvirksemi og av góðum fiskiskapi, stendur í ársfrágreiðingini hjá SEV, tá

um er at røða búskapin.

Iløurnar 111 mió. kr.

Og víðari verður sagt, at hóast SEV sostatt ikki hevur merkt búskaparframgongdina í samfelagnum størvegis hvat sølu viðvikur, so royndist árið 97 væl hjá SEV búskaparlíga.

Iløurnar hjá SEV vóru í 97 tilsamans 45,9 mió. kr. herav 30 mió. kr. til vatnorkuútbýggingina í Eysturoy.

Og sagt verður, at hóst iløurnar í vatnorkuna vera tilsamans 111 mió. kr. árinum 97-99, fer lánbyrðan hjá SEV framhaldandi at minka, samstundis sum útlitini eru fyri lækkað elprís, eisini sjálvt um eingin vøkstur verður í søluni av elmegi.

Elprísirnir lækkaðir

Síðan 1991 er elprísurin til ídnaðin lækkaður úr 1,25 kr. kWh niður í 65,7 oyru kWh,

tvs. næstan niður í helvt eftir 7 árum.

Vanliga húsarhaldið, sum í 1993 rindaði 173,8 oyru fyri kWh íroknað MVG, rindar nú 158,8 oyru fyri kWh, verður sagt í ársfrágreiðingini hjá SEV.

Lánbyrðan hjá SEV minkaði við 48,3 mió. kr., og altan á rentur og avskrivningar varð rakstraravlopið 26,3 mió. kr.

Tal av starvsfólkum 1997

Sýsla	fastlont	tímalont	íalt
1. Norðoya	9	5	14
2. Eysturoyar	5	15	20
3. Streymoy	18	11	29
4. Vága	4	2	6
5. Sandoyar	3	2	5
6. Suðuroyar	13	7	20
7. Tórs-Argir	46	12	58